

GHIDUL SOLICITANTULUI

MĂSURA 2.3. (2B)

Tineri fermieri

CUPRINS

1. PREVEDERI GENERALE	
Contributia submasurii la domeniile de interventie	4
2. PREZENTAREA SUBMASURII	4
2.1. Prezentarea masurii	4
2.2. Beneficiari eligibili	5
2.3. Actiuni eligibile si neeligibile	10
a) Tipuri de investitii si cheltuieli eligibile	
b) Tipuri de investitii si cheltuieli neeligibile	
2.4. Criterii de selectie	13
2.5. Valoarea sprijinului nerambursabil	14
3. ACCESAREA FONDURILOR	
3.1. Completarea, depunerea si verificarea dosarului cererii de finantare	14
3.1.1 Completarea cererii de finantare	14
3.1.2 Depunerea dosarului cererii de finantare	15
3.1.3 Verificarea dosarului cererii de finantare	15
3.2. Contractarea	19
3.3. Plata	24
4. INFORMATII UTILE	
4.1. Documente necesare intocmirii cererii de finantare	25
4.2. LISTA DOCUMENTELOR DISPONIBILE PE SITE-UL GAL	28
o Ghidul Solicitantului M2.3. (2B)	
o Anexa 6 Studiu potential;	
o Anexa 8 Codul si calculator de bune practice agricole	
o ANEXA 10 areale Subprogramul Tematic Pomicol 6.1	
o Anexa 13 Lista Asociatiilor acreditate de ANZ	
o Anexa 14 Lista raselor autohtone (indigene) eliberata de ANZ	
o ANEXA 16 Instructiuni privind evitarea crearii de cond artificiale	
o Fisa masurii 2.3. (2B)	
o Fisa de evaluare generala a masurii 2.3. (2B)	
o Formulare specifice	
o Ghidul de implementare sM19.2	
o Manualul de procedura sM19.2	
o Manual de Procedura GAL	
4.3. Dictionar	29
4.4. Legislatie	31

**GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea
MĂSURII 2.3. (2B) – „Tineri Fermieri”**

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PNDR 2014-2020. Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și europene.

Ghidul solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, al Studiului de fezabilitate, ale Contractului de finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naționale și europene sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.gal-mvc.ro

**PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN
MANUALUL DE PROCEDURĂ AL GAL, GHIDUL SOLICITANTULUI AFERENT SUBMASURII 19.2,
MANUALULUI DE PROCEDURĂ PENTRU SUBMASURA 19.2 și INSTRUCȚIUNI PRIVIND EVITAREA
CREĂRII DE CONDITII ARTIFICIALE ÎN ACCESAREA PNDR 2014-2020 POSTAT PE SITE-UL
www.gal-mvc.ro**

Capitolul 1

PREVEDERII GENERALE

Măsura 2.3. (2B) „Tineri fermieri” se încadrează, conform prevederilor art. 19 din Regulamentul nr. (CE) 1305/ 2013, cu modificările și completările ulterioare.

Contribuția măsurii 2.3. (2B) la domeniile de intervenție:

- 2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor

Obiectivele specifice ale acestei sub-măsuri este:

- sprijinirea consolidării și dezvoltării poziției de piață a fermierilor tineri;
- asigurarea generațiilor viitoare de tineri fermieri, superior pregătiți profesional și deschiși spre inovație
- dezvoltarea și modernizarea agriculturii, în special a fermelor conduse de tineri;
- promovarea integrării inovației în procesele de producție agricolă;

Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000 și 49.999 S.O. (valoare producție standard)

Contribuția publică totală, a Măsurii 2.3. (2B) „Tineri fermieri”, este de 230.000 euro, aceasta se va regăsi în apelul de selecție, este formată din:

- 15% - contribuția Guvernului României pentru regiunile de dezvoltare ale României și 85% - contribuția Uniunii Europene;

Atenție!

Proiectul va fi obligatoriu încadrat în alocarea financiară aferentă Teritoriului GAL

Capitolul 2

2.1. PREZENTAREA MĂSURII 2.3. (2B)

În cadrul acestei sub-măsuri se va sprijini instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri, ca șefi/manageri ai unei exploatații agricole, situate pe teritoriul GAL

Instalarea ca tânăr fermier este un proces care implică realizarea unor etape, așa cum este descris mai jos. Acest proces trebuie să fi început și să fie încă în curs de desfășurare în momentul în care tânărul fermier depune cererea de finanțare pentru accesarea sprijinului acordat prin intermediul acestei sub-măsuri.

- Înregistrarea tânărului fermier ca micro-întreprindere/întreprindere mică cu maximum 24 de luni înaintea depunerii cererii de finanțare (între timp, fermierul pregătește planul de afaceri, organizează activitățile administrative, achiziționarea bunurilor pentru noua întreprindere, etc.); Acest pas trebuie să fie încheiat înaintea depunerii cererii de finanțare pentru această sub-măsură;
- Depunerea formularului de cerere de finanțare împreună cu planul de afaceri (documentele justificative legate de baza materială cu activele deținute la momentul depunerii cererii de finanțare);
- Instalarea tânărului fermier este considerată finalizată la momentul implementării corecte a planului de afaceri.

Sprijinul acordat va contribui la îmbunătățirea managementului, la creșterea competitivității sectorului agricol și va susține procesul de modernizare, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă. Sprijinul financiar va fi acordat pe baza unui plan de afaceri pentru dezvoltarea exploatației. Măsura va crea posibilitatea tinerilor fermieri rezidenți, cu un minim de cunoștințe de bază, să se instaleze ca șefi/manageri ai exploatației.

Intervenția prin această sub-măsură va conduce la creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/manageri de exploatație, care sunt încurajați să promoveze lanțurile scurte de aprovizionare, și, prin urmare, să devină competitivi și să își sporească

gradul de orientare spre parteneriate. Îmbătrânirea forței de muncă în sector, precum și declinul demografic din zonele rurale arată necesitatea prezenței populației tinere în zonele rurale în contextul îmbunătățirii performanțelor economice ale exploatațiilor agricole. Prin urmare, este necesar să se stabilească un nivel de sprijin optim pentru a încuraja tinerii să acceseze această sub-măsură, ținând cont și de costurile foarte ridicate pentru crearea unei întreprinderi agricole viabile de minimum 8.000 € SO.

Această sub-măsură vizează încurajarea familiilor tinere din mediul rural de a se stabili în mediul rural ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general.

2.2. BENEFICIARI ELIGIBILI

Solicitanți eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această submăsură sunt:

- **tânărul fermier** așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole; de pe teritoriul GAL
- **persoană juridică** cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, de pe teritoriul GAL, se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni.

NOTA BENE (N.B.)! Conform art. 2 din R(UE) nr. 1305/ 2013, (1) „**tânăr fermier**” înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani inclusiv (până cel mult cu o zi înainte de a împlini 41 de ani) la momentul depunerii Cererii, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații.

Condiții de eligibilitate

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a **PA aprobat** pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

- Solicitantul este persoană juridică legal constituită;
- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000 și 49.999 S.O. (valoare producție standard);
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:
 - studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;
 - cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire, sau
 - studii minime de 8 ani (clase);

Exploatația trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- ☒ Exploatația are o **dimensiune economică cuprinsă între 8.000 – 49.999 SO**;
- ☒ Exploatația este **înregistrată ca microîntreprindere/ întreprindere mică**;
- ☒ Exploatația este **înregistrată obligatoriu în Registrul Unic de Identificare – APIA**, în Registrul agricol și/ sau în Registrul exploatațiilor – ANSVSA.

N.B.! Exploatația agricolă trebuie să fie înregistrată de solicitant, în nume propriu, conform formei de organizare pentru accesarea sprijinului, la Primărie în Registrul Agricol, la APIA în Registrul Unic de Identificare și la ANSVSA în Registrul Exploatațiilor – după caz, înainte de solicitarea sprijinului pentru instalarea tinerilor fermieri.

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul submăsurii 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”, în funcție de forma de organizare sunt:

- ☑ **persoană fizică** înregistrată și autorizată în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare:
 - individual și independent, ca persoană fizică autorizată (**PFA**);
 - ca întreprinzător titular al unei întreprinderi individuale (**II**);
 - ca întreprinzător titular al unei întreprinderi familiale (**IF**).
 - ☑ **asociat unic și administrator** al unei societăți cu răspundere limitată – SRL, înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - ☑ **asociat majoritar** (majoritate absolută 50%+1) și administrator al unei societăți cu răspundere limitată – SRL, înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- Tânărul care se instalează (cel care reprezintă societatea în relația cu AFIR) va fi membrul asociat desemnat de către asociați ca **administrator** al societății.*

N.B.! În cazul persoanei juridice cu acționariat multiplu, tânărul fermier care urmează a se instala, trebuie să dețină cel puțin 50%+1 din acțiuni, exercitând control efectiv pe termen lung asupra persoanei juridice pe perioada de implementare și monitorizare a proiectului, respectiv de maximum 6 ani/8* ani (*în cazul exploatațiilor pomicole).

ATENȚIE!

Un singur reprezentant al unui SRL (asociat unic/ asociat majoritar și administrator) poate primi sprijin prin această sub-măsură.

În cadrul unei familii, doar unul din membri (soț-soție) poate să beneficieze de sprijin pentru instalare fie prin intermediul Măsurii 112 - Instalarea tinerilor fermieri, fie prin intermediul submăsurii 6.1 - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri. Aceste condiții vor fi verificate și în cadrul Cererilor de finanțare depuse prin intermediul unui Grup de Acțiune Locală, cât și celor din teritoriul ITI. Contractele care conferă dreptul de folosință asupra terenurilor agricole trebuie să fie încheiate în numele solicitantului și valabile la momentul depunerii Cererii de finanțare.

Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea Cererii de finanțare a exploatației agricole pe durata de execuție a proiectului cu mai mult de 15%. Prin excepție, în cazul pepinierelor marja de fluctuație de maximum 15% a dimensiunii economice poate fi mai mare. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 8.000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate. În cazul exploatațiilor care dețin animale, acestea vor fi în proprietatea persoanei autorizate/ societății.

Indiferent de forma de organizare, solicitanții trebuie să respecte încadrarea în categoria microîntreprinderi sau întreprinderi mici:

- ☑ **microîntreprinderi** – care au **până la 9 salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;
- ☑ **întreprinderi mici** – care au **între 10 și 49 de salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- ☑ să fie persoană fizică autorizată/ întreprindere familială/individuală sau persoană juridică română;
- ☑ să acționeze în nume propriu.

N.B.! Tânărul fermier solicitant al sprijinului de instalare **nu trebuie să dețină părți sociale/ acțiuni în alte societăți care desfășoară activități agricole sau în alte forme de organizare constituite conform OUG 44/ 2008, cu excepția cooperativelor agricole și grupurilor de producători.**

Un tânăr fermier poate face parte dintr-o cooperativă agricolă sau un grup de producători, sau să se înscrie ulterior instalării într-o astfel de formă de asociere, cu condiția menținerii statutului de șef al exploatației agricole.

Solicitantul trebuie să respecte prevederile cap. 8.1. din PNDR.

Categoriile de solicitanți ai submăsurii 6.1 derulate prin PNDR 2014-2020, restricționate de la finanțare, sunt, după caz:

☑ Solicitanții/beneficiarii/membrii asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care NU achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea Contractelor de finanțare;

☑ Beneficiarii Măsurii 112 „Instalarea tinerilor fermieri”, denumită în continuare 112, beneficiarii Măsurii 411-112 „Instalarea tinerilor fermieri” prin LEADER, denumită în continuare 411-112, și beneficiarii Măsurilor 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semisubzistentă ” denumită în continuare 141 și 411-141 „Sprijinirea fermelor agricole de semisubzistentă ” prin LEADER, denumită în continuare 411-141 din cadrul PNDR 2007-2013, precum și beneficiarii submăsurii 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”, inclusiv din zona ITI, submăsurii 6.3 „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici” inclusiv din zona ITI din PNDR 2014-2020;

☑ Exploatațiile care au beneficiat de sprijin prin intermediul Măsurii 112 „Instalarea tinerilor fermieri”, **cele care au proiecte nefinalizate (fără statut de proiect finalizat sau reziliat) în cadrul Măsurii 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semisubzistentă ”, din PNDR 2007-2013**, dar sunt restricționate și cele care au beneficiat de sprijin prin intermediul submăsurii 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri” inclusiv din zona ITI 6.3 „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici” inclusiv din zona ITI, din PNDR 2014-2020, indiferent dacă au finalizat sau nu proiectul; Beneficiarii Contractelor de finanțare sM 6.1 care depun proiecte pentru oricare dintre **celelalte măsuri care privesc activități agricole (de exemplu: sM4.1, sM4.1a, sM4.2, s.M4.2a - inclusiv din zona ITI) din cadrul PNDR 2014 – 2020**, până la acordarea celei de-a doua tranșe de plată din PNDR 2014-2020.

Este permisă accesarea submăsurii non-agricole 6.2/ 6.4 în același timp cu submăsura 6.1, dar prin Cereri de finanțare diferite.

INSTALAREA TÂNĂRULUI FERMIER

Acest proces trebuie să fie început și să fie în curs de desfășurare la momentul depunerii Cererii de finanțare pentru accesarea sprijinului acordat prin intermediul acestei submăsuri.

Instalarea tânărului fermier se desfășoară în următoarele etape:

Etapa I: Înregistrarea tânărului fermier (care urmează să se instaleze) la Oficiul Registrului Comerțului ca microîntreprindere/întreprindere mică, având pentru prima dată obiect de activitate în domeniul agricol, cu maximum 24 de luni înaintea depunerii Cererii de finanțare (într-un timp, fermierul pregătește Planul de afaceri, organizează activitățile administrative, achiziționează bunuri pentru noua întreprindere, etc.), iar **înscrierea la APIA și/ sau Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA a exploatației deținute sub entitatea economică prin care solicită sprijin**, se face în același termen de maximum 24 de luni.

Această etapă trebuie să fie încheiată **înaintea depunerii Cererii de finanțare** pentru această submăsură.

Etapa II: Depunerea și înregistrarea Cererii de finanțare însoțită de Planul de afaceri și documentele obligatorii (documentele justificative legate de baza materială cu activele deținute la momentul depunerii Cererii de finanțare), precum și documentele anexă;

- implementarea Planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;

- înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, beneficiarul va face dovada comercializării producției proprii în procent de cel puțin 20% din valoarea primei tranșe de sprijin.

Etapa III: Instalarea tânărului fermier este considerată finalizată la momentul implementării corecte a Planului de afaceri (adică la acordarea celei de-a doua tranșe de plată).

- solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la **data încheierii instalării**.

IMPLEMENTAREA CORECTĂ A PLANULUI DE AFACERI

A. Planul de afaceri trebuie să respecte **obligatoriu** următoarele condiții:

- ☑ îndeplinirea obiectivului de comercializare a producției proprii în procent de cel puțin 20% din valoarea primei tranșe de sprijin.
- ☑ În cazul în care exploatarea agricolă vizează creșterea animalelor, Planul de afaceri poate prevedea un sistem de gestionare a gunoiului de grajd, altul decât platformele de gestionare, cu respectarea normelor de mediu.

La întocmirea Planului de Afaceri Solicitantul va consulta prevederile Ordinului 119/2014 pentru aprobarea Normelor de Igienă și Sanătate Publică privind mediul de viață al populației, în vederea stabilirii amplasamentului platformei de gestionare a gunoiului de grajd.

- ☑ prin Planul de afaceri trebuie să se demonstreze îmbunătățirea performanței generale a exploatarea agricole, astfel încât să reiasă modul în care se va dezvolta/moderniza exploatarea agricolă, creșterea productivității și toate aspectele legate de realizarea obiectivelor obligatorii și cele suplimentare propuse prin proiect, cu **menținerea criteriilor de selecție și eligibilitate cel puțin la punctajul minim obținut la evaluarea Cererii de Finanțare, pe toată perioada de implementare și monitorizare a proiectului.**

În cazul nerespectării **elementelor obligatorii** de la punctul A, **sumele acordate vor fi recuperate integral, iar cea de-a doua tranșă nu va mai fi acordată.**

În cazul exploatarea predominant apicole (SO majoritar) care au accesat/ accesează PNS sau PNA, în Planul de afaceri va fi expusă modalitatea prin care se asigură complementaritatea dintre cele două programe, viabilitatea afacerii.

B. Planul de afaceri trebuie să prevadă **minim 3 obiective suplimentare**, propuse de solicitant în vederea dezvoltării exploatarea vizate pentru sprijin.

În cazul nerespectării **obiectivelor suplimentare**, aferente punctului B, sumele acordate vor fi **recuperate (după caz) proporțional cu ponderea obiectivelor neîndeplinite sau nu va mai fi acordată a doua tranșă/ va fi acordată parțial**. Totalitatea obiectivelor (obligatorii împreună cu cele suplimentare) reprezintă 100%. Proporționalitatea se aplică la întreaga sumă de sprijin, iar fiecare obiectiv (obligatoriu și suplimentar) va fi considerat ca având o pondere egală pentru calcularea recuperării proporționale a sprijinului.

Prin urmare, în cazul **neîndeplinirii obiectivelor suplimentare din Planul de afaceri**, sprijinul se va recupera în acord cu ponderea aferentă obiectivelor suplimentare propuse de beneficiar și nerealizate din prima tranșă de sprijin și/ sau din cea de-a doua tranșă de sprijin, în funcție de valoarea sumei care necesită a fi recuperată din valoarea totală sprijinului. În cazul în care una sau mai multe acțiuni aferente obiectivului suplimentar nu a fost îndeplinită, obiectivul suplimentar va fi considerat neîndeplinit.

Foarte important!

Acțiunile cuprinse în Planul de afaceri pentru atingerea obiectivelor/ condițiilor minime și suplimentare vor fi consistente astfel încât să se asigure rezonabilitatea Planului de afaceri propus raportat la exploatarea și cuantumul sprijinului

Foarte important!

- 📌 Pentru a putea beneficia de fonduri nerambursabile, tânărul fermier trebuie să se afle în proces de instalare într-o exploatarea agricolă care are dimensiunea de minimum 8.000 SO (dimensiune minimă atinsă la momentul depunerii Cererii de finanțare și nu constituie crearea de condiții artificiale consolidarea exploatarea înainte de depunerea Cererii de finanțare), iar **înregistrarea pentru prima dată a microîntreprinderii/întreprinderii mici,**

sau pentru prima dată a unui cod CAEN agricol în cadrul întreprinderii deja existente prin care solicită sprijin, trebuie să aibă loc cu **maximum 24 de luni** înaintea depunerii Cererii de finanțare la AFIR;

- ✚ Calculul SO se realizează pe baza coeficienților din Cererea de finanțare, conform tabelului de SO, anexat la Ghidul solicitantului;

N.B.! Condiția de 24 de luni anterioare depunerii Cererii de Finanțare se aplică și pentru înscrierea, pentru prima dată, la APIA și/ sau Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA a exploatației agricole deținute de fermier, în calitate de microîntreprindere/ întreprindere mică, și se aplică tuturor exploatațiilor, indiferent dacă ating, sau nu, dimensiunea minimă eligibilă la momentul înregistrării. Îndeplinirea condiției de eligibilitate privind dimensiunea minimă a exploatației se aplică la momentul depunerii Cererii de finanțare.

- ✚ Tinerii solicitanți care sunt înregistrați și autorizați în conformitate cu prevederile *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 44/ 2008 sau Legea societăților nr. 31/ 1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare* de mai mult de 24 de luni înaintea depunerii Cererii de finanțare la AFIR, cu **activități non-agricole** (fără cod CAEN înregistrat în domeniul agricol), pot deveni **beneficiari eligibili**, numai în cazul în care, în termen de **maximum 24 de luni înainte de depunerea Cererii de finanțare**, întreprinderea solicitantă înregistrează și autorizează un cod CAEN agricol care să fie, de asemenea, în acord cu domeniul proiectului pentru SM 6.1, înscriind ulterior exploatația la APIA și/ sau Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA.

Prin urmare, tinerii care solicită finanțare prin intermediul microîntreprinderii/ întreprinderii mici înființate cu mai mult de 24 de luni înaintea depunerii Cererii de finanțare, sunt eligibili cu îndeplinirea simultană a următoarelor condiții:

1. să nu fi înscris niciodată o exploatație agricolă la APIA și/ sau Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA;
2. să nu fi avut niciodată înregistrat un cod CAEN cu profil agricol, decât în intervalul de maximum 24 de luni, înaintea depunerii Cererii de finanțare, în care este obligatorie înregistrarea codului CAEN agricol și înscrierea exploatației agricole la APIA și/ sau Registrul Exploatației de la ANSVSA/ DSVSA.

Condiția de 24 de luni cu privire la înregistrarea la ORC se aplică atât tânărului fermier, cât și microîntreprinderii/ întreprinderii mici

În cazul în care tânărul fermier a făcut parte în urmă cu mai mult de 24 de luni dintr-o altă întreprindere, ar putea fi eligibil cu condiția să nu mai activeze la momentul depunerii Cererii de finanțare în nicio altă întreprindere (nici în calitate de asociat/nici în calitate de administrator), cu excepția grupurilor de producători/cooperativelor agricole.

- ✚ În situația în care solicitantul depune proiect în calitate de asociat unic/ asociați multipli al unui SRL, se verifică la APIA, dacă anterior datei înregistrării PFA, II, IF, SRL în Registrul unic de identificare, asociatul unic/asociatul majoritar nu a fost șef de exploatație ca persoană fizică autorizată conform OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare, sau sub altă formă de organizare juridică și a beneficiat de sprijin FEADR prin măsura 112 și submăsura 6.1 și Măsura 121, respectiv submăsura 4.1 „Investiții în exploatații agricole” (situație în care solicitantul este deja instalat);
- ✚ Tânărul fermier poate accesa submăsuri non-agricole în orice moment al derulării proiectului, cu condiția ca Planurile de afaceri să fie separate pentru fiecare submăsură și să respecte condițiile de accesare; în schimb, NU poate accesa nicio măsură care vizează activități agricole; Un beneficiar poate accesa alte măsuri/ submăsuri din PNDR 2014-2020 care vizează activități agricole, doar după finalizarea implementării Planului de afaceri, respectiv după data plății sprijinului aferent celei de-a doua tranșe de plată;

- ✚ NU este permisă preluarea de exploatații agricole care au primit sprijin prin intermediul Măsurii 112 „Instalarea tinerilor fermieri”, prin intermediul submăsurii 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”, din PNDR 2014-2020;

Pentru evitarea creării de condiții artificiale, verificarea se face atât pentru tânărul fermier cât și pentru cedenți. NU este admisă fărâmițarea exploatațiilor agricole, în scopul creării în mod artificial de condiții necesare pentru a beneficia de sprijin (mai multe detalii privind înțelegerea condițiilor artificiale, puteți regăsi în Anexa nr. 16 Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020).

- ✚ Se va verifica, începând cu momentul înregistrării tânărului fermier, istoricul exploatației preluate pentru evitarea fracționării exploatațiilor cu dimensiunea mai mare de 50.000 SO în vederea accesării fondurilor FEADR.

Sunt **eligibili** solicitanții care au **vârsta de cel puțin 18 ani** împliniți la data depunerii Cererii de finanțare și au absolvit **minimum 8 clase**.

Planul de afaceri (PA)

Planul de afaceri va fi întocmit conform structurii modelului-cadru anexat la Ghid (Anexa 2) și trebuie să cuprindă detalii privind:

- ✚ **Prezentarea situației inițiale a exploatației agricole** (de ex. datele solicitantului, aria de cuprindere a activității, forma juridică a solicitantului, abilități profesionale, istoricul întreprinderii agricole, facilități de producție, dotarea exploatației);
- ✚ **Prezentarea etapelor și obiectivelor propuse pentru dezvoltarea exploatației agricole** (de ex. obiectivul general, obiectivele operaționale și suplimentare – planificarea îndeplinirii acestora, riscurile de implementare, standarde și norme europene legate de protecția muncii și de mediu și normele sanitare-veterinare, în cazul exploatațiilor agricole care vizează creșterea de animale, planul de amenajări pentru gestionarea gunoiului de grajd, conform normelor de mediu precum și previziunea bugetului de venituri – cheltuieli);
- ✚ **Prezentarea detaliată a acțiunilor**, precum cele legate de sustenabilitatea mediului și de utilizarea eficientă a resurselor, necesare pentru dezvoltarea exploatației agricole și/sau formarea sau consilierea (pentru îmbunătățirea economică propusă a exploatației, planul propus pentru formare și consiliere – pentru a îmbunătăți aptitudinile beneficiarilor și eficacitatea exploatației, restructurarea și diversificarea activităților agricole (evaluarea riscurilor de mediu și planificarea implementării), în funcție de aplicabilitatea și necesitatea acestora.
- ✚ Gestionarea eficientă a Planului de afaceri este condiționată de **stabilirea sediului social al tânărului fermier în UAT-ul în care este înregistrată exploatația agricolă**. În cazul în care solicitantul nu îndeplinește deja aceste condiții, acesta își ia angajamentul ca în termen de 9 luni de la data semnării Contractului de Finanțare să își stabilească sediul social în UAT-ul în care este înregistrată exploatația. Îndeplinirea condiționării se va realiza în maximum 9 luni de la data semnării Contractului de finanțare.

N.B.! Planul de afaceri nu poate cuprinde alte acțiuni din cadrul PNDR 2014-2020, în afara celor specifice măsurii 2.3. (2B) și care nu sunt în acord cu obiectul de activitate efectiv al întreprinderii;

N.B.! Planul de afaceri trebuie să includă detalii privind obiectivele care se realizează demonstrând că sprijinul va fi utilizat inclusiv pentru modernizarea, dezvoltarea exploatației, dar și pentru realizarea conformității cu standardele europene (în special cele legate de bunăstarea animalelor, în cazul în care exploatația vizează creșterea animalelor).

2.3 ACTIUNI ELIGIBILE SI NEELIGIBILE

a) Tipuri de investitii si cheltuieli eligibile

Sprijinul va fi utilizat pentru realizarea Planului de afaceri și activitatea economică desfășurată de beneficiar.

Cheltuielile propuse în Planul de afaceri, inclusiv **capitalul de lucru, achiziția de teren sau material biologic, efectuare de studii precum cel pentru sectorul pomicol, sau privind potențialul agricol precum și activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de afaceri aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.**

Demarcarea cu Programul Național Apicol (PNA)

Conform prevederilor PNDR 2014-2020, cu privire la **evitarea dublei finanțări** din Capitolul 14 „Informații privind complementaritatea”, nu pot fi finanțate atât din PNDR cât și din PNA, aceleași tipuri de acțiuni, însă este permisă accesarea simultană a PNDR cu celelalte două programe.

În ceea ce privește demarcarea cu Programul Național Apicol în vigoare (www.madr.ro), solicitanții PNDR și PNA pot accesa simultan sprijin prin ambele programe cu condiția ca acțiunile sprijinite și/ sau planificate și propuse spre finanțare de apicultori prin PNA să nu fie solicitate și prin PNDR 2014-2020 (obiectivele din Planul de afaceri) și viceversa.

În ceea ce privește demarcarea cu Programul Național Apicol în vigoare (www.madr.ro), solicitanții PNDR și PNA pot accesa simultan sprijin prin ambele programe cu condiția ca acțiunile sprijinite și/ sau planificate și propuse spre finanțare de apicultori prin PNA să nu fie solicitate și prin PNDR 2014-2020 (obiectivele din Planul de afaceri) și viceversa.

Condiția se aplică de la momentul solicitării sprijinului prin PNDR 2014-2020, iar lista cheltuielilor solicitate spre decontare de apicultor prin PNA (atât PNA 2014-2016 cât și PNA 2017-2019) nu este eligibilă prin PNDR 2014-2020, prin urmare nu se poate regăsi în Planul de afaceri depus la momentul Cererii de finanțare.

Restricția de mai sus nu se aplică solicitanților care accesează SM 6.3 din PNDR pentru cheltuieli care nu sunt eligibile prin PNA.

Mai multe detalii se pot regăsi în modelul-cadru al Planului de Afaceri aferent Cererii de Finanțare.

b) Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

În vederea modernizării/ dezvoltării exploatației nu sunt permise acțiuni care să prevadă cheltuieli cu echipamente sau utilaje second-hand.

Cheltuieli eligibile generale vor respecta prevederile din:

- **Cap. 8.1 din PNDR 2014-2020** – Dispoziții privind eligibilitatea cheltuielilor
- **H.G. nr. 226/2015** - Art. 24 - Reguli privind măsura 19 "Dezvoltarea locală LEADER";
- **Schema de ajutor de minimis** – “**Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală**”, care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale;
- **R. (UE) nr. 1305/2013** - art. 45 privind investițiile, art. 46 privind investițiile în irigații, art. 60 privind eligibilitatea cheltuielilor, în mod specific prevederile cu privire la eligibilitatea cheltuielilor în cazul unor dezastre naturale, art. 61 privind cheltuielile eligibile, Cap. I – Măsuri (în funcție de tipul de operațiuni sprijinite prin măsura din SDL);
- **R. delegat (UE) nr. 807/2014** de completare a R. (UE) nr. 1305/2013 – art. 13 privind investițiile;
- **R. (UE) nr. 1303/2013** – art. 6 privind conformitatea cu dreptul Uniunii și legislația națională, Titlul IV Instrumente financiare al R. 1303/2013 (art. 37 privind instrumentele financiare, art. 42 privind eligibilitatea cheltuielilor la închidere) și Cap. III al Titlului VII al R. 1303/2013 (art. 65 privind eligibilitatea, art. 66 privind formele de sprijin, art. 67 privind tipuri de granturi și de asistență rambursabilă, art. 68 privind finanțarea forfetară pentru costuri indirecte și costuri cu personalul cu privire la granturile și asistența rambursabilă, art. 69 privind normele specifice de eligibilitate pentru granturi și asistență rambursabilă, art. 70 privind eligibilitatea operațiunilor în funcție de localizare, art. 71 privind caracterul durabil al operațiunilor).

Cheltuielile eligibile specifice fiecărei măsuri vor respecta prevederile fișei măsurii din SDL aprobată de către AM PNDR. Tipurile de cheltuieli eligibile se vor raporta la tipurile de investiții eligibile aferente măsurii.

Atenție! Vor fi considerate cheltuieli eligibile doar mijloacele de transport specializate pentru activitatea proiectului. În cazul proiectelor sociale este eligibilă achiziționarea microbuzelor, corelat cu activitățile propuse.

CHELTUIELI NEELIGIBILE

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul finanțării.

☑ În cadrul proiectului nu pot fi incluse operațiuni asimilabile Măsurilor/Sub-măsurilor excluse de la finanțare prin Sub-măsura 19.2, în conformitate cu prevederile fișei tehnice a acestei Sub-măsuri. Conform fișei tehnice a Sub-măsurii 19.2, prin LEADER nu pot fi finanțate următoarele tipuri de operațiuni:

- a) Sprijin pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatațiilor și pădurilor, precum și pentru vizite în exploatații și în păduri (Art. 14/ Reg. (UE) 1305/2013, prevede la alin.(1) „Sprijinul poate fi acordat pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatației și a pădurilor, precum și pentru vizite în exploatații și în păduri”);
- b) Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației (Art. 15/ Reg. (UE) 1305/2013);
- c) Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor (Art. 21 (a)/ Reg. (UE) 1305/2013);
- d) Plățile pentru agromediu și climă (Art. 28/ Reg. (UE) 1305/2013);
- e) Agricultură ecologică (Art. 29/Reg. (UE) 1305/2013);
- f) Plăți Natura 2000 și plăți legate de Directiva-cadru privind apa (Art. 30/ Reg. (UE) 1305/2013);
- g) Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice (Art. 31/ Reg. (UE) 1305/2013);
- h) Plățile pentru bunăstarea animalelor (Art. 33/ Reg. (UE) 1305/2013);
- i) Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor (Art. 34/Reg. (UE) 1305/2013);
- j) Sprijin pentru gestionarea riscurilor (Art. 36 -39/ Reg. (UE) 1305/2013).

☑ În cadrul proiectului nu pot fi incluse cheltuieli neeligibile generale, așa cum sunt acestea prevăzute în Cap. 8.1 al PNDR 2014 – 2020.

Cheltuielile neeligibile generale, conform prevederilor din Cap.8.1 din PNDR sunt:

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente ”second hand”;
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția:
 - costurilor generale definite la art. 45, alin. (2) litera c) a Reg. (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
 - cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun și înființare/reconversie plantații pomicole;
 - cheltuielilor pentru activități pregătitoare aferente măsurilor care ating obiectivele art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate după depunerea cererii de finanțare, conform art. 60 alin. (2) din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin. (3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013 și anume:
 - a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
 - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevăzute la art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
 - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Atenție! Nu este eligibilă achiziționarea utilajelor agricole în cadrul proiectelor care vizează activități non-agricole.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili, conform listelor indicative de cheltuieli eligibile aferente măsurii din SDL.

Atenție! Având în vedere prevederile privind complementaritatea și demarcarea operațiunilor, în cazul unei suprapunerii geografice între un Grup de Acțiune Locală pentru pescuit (FLAG) și un GAL, POPAM va finanța zonele pescărești și entitățile implicate în sectorul piscicol, iar PNDR nu va viza nicio investiție în acest sector.

2.4. CRITERII DE SELECTIE

Nr. crt.	Principii si Criterii de selecție	Punctaj
1.	Nivelul de calificare in domeniul agricol	Maxim 30
	a) Studii superioare în domeniul agricol*	30
	b) Solicitantul a absolvit studii postliceale sau liceale în domeniul agricol sau Formare profesională care conferă un nivel de calificare superior nivelului minim obligatoriu solicitat prin eligibilitate și anume, prin studii/ curs de calificare în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar sau economie agrară de cel puțin Nivel 1 de calificare profesională, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională*	20
	*Absolvirea de studii superioare se dovedește cu diploma de licență/master/doctor, iar absolvirea studiilor postliceale sau liceale se dovedește cu diplomă de bacalaureat. Pentru demonstrarea criteriului de selecție și acordarea punctajului minim se va prezenta, pe lângă documentul care certifică absolvirea celor 8 clase, un act doveditor (diplomă, certificat de calificare) eliberat de un formator de formare profesională acreditat (recunoscut de Ministerul Educației Naționale) prin care se certifică competențele profesionale de cel puțin Nivel 1 de calificare profesională (instruirea/ calificarea/ specializarea). Nivelul I de calificare profesională are o durată de minim 360 ore, pentru certificatele eliberate până la 1 ianuarie 2016, și 80 de ore pentru cele eliberate ulterior, conform prevederilor legale în vigoare.	
2.	Sector prioritar Atentie! Se acorda punctajul aferent ponderii majoritare SO din total SO ferma (de ex.: 40% sector legumicol, 30% cultura mare si 30% zootehnic – se va acorda 55pct aferente sectorului legumicol)	Maxim 55
	a) Legumicultura	55
	b) Apicultura	50
	c) Altele	45
3.	Rase/Soiuri autohtone Atentie! Se acorda punctaj daca Solicitantul își propune prin proiect sau demonstrează că deține/ dezvoltă la nivelul exploatației agricole și prevede în cadrul Planului de Afaceri ca va păstra / dezvoltă soiuri/rase autohtone aferent sectorului prioritar pentru care a primit punctaj.	15

Punctajul minim pentru proiectele depuse în cadrul acestei măsuri este de **15pct.**

Criteriile de departajare:

- Criteriul 1 de departajare va viza dimensiunea exploatației, vor fi selectate cu prioritate proiectele cu dimensiunea SO cea mai mare;
- Criteriul 2 de departajare vor fi selectate cu prioritate proiectele a caror reprezentant legal are vârsta cea mai mica.

2.5. VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maxim trei/cinci* ani și este de:

- **40.000 de euro** pentru exploatațiile între **20.000 € SO și 49.999 € SO**;
- **30.000 de euro** pentru exploatațiile între **8.000 € SO și 19.999 SO**.

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Implementarea planului de afaceri, inclusiv ultima plată, cât și verificarea finală nu vor depăși 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.

*Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.

Capitolul 3

ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

3.1. Completarea, depunerea și verificarea dosarului cererii de finanțare

Dosarul Cererii de finanțare conține:

- ✚ Cererea de finanțare
- ✚ Planul de afaceri (Anexa nr. 1 la Cererea de Finanțare)
- ✚ Alte documente justificative.

Formularul standard al Cererii de finanțare este prezentat și Planul de afaceri în Anexa nr. 1 sunt disponibile în format electronic, la adresa web: www.gal-mvc.ro, secțiunea dedicată M 2.3. (2B) – „Tineri fermieri”.

3.1.1. Completarea cererii de finanțare

Completarea Cererii de finanțare, inclusiv a anexelor la aceasta, se va face conform modelului standard.

Pentru stabilirea dimensiunii economice a exploatației agricole se completează secțiunea „Stabilirea categoriei de fermă” din Cererea de finanțare, se completează **tabelul cu Structura culturilor și calculul S.O.** În această secțiune a Cererii de finanțare se înscrie toată baza de producție (suprafețe, animale, păsări și familii de albine) pentru care solicitantul are documente de proprietate și/ sau arendă/ concesionare și care sunt înregistrate în IACS la APIA și/ sau în Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA/ ANZ, precum și în Registrul Agricol înainte de solicitarea sprijinului.

Datele din Cererea de finanțare trebuie să corespundă cu cele menționate în Registrul Unic de Identificare de la APIA, Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA/ ANZ, precum și cu cele menționate în Registrul Agricol. În cazul în care acestea nu corespund, iar în urma solicitării de informații suplimentare, solicitantul nu depune documentele justificative, atunci proiectul va fi declarat neeligibil.

Speciile de plante și de animale care nu se regăsesc în secțiunea privind calculul S.O. „Stabilirea categoriei de fermă”, în cadrul codului EUROSTAT, din Cererea de finanțare, nu sunt eligibile pentru calculul dimensiunii exploatației agricole.

Încadrarea în Secțiunea privind calculul S.O. „Stabilirea categoriei de fermă” din Cererea de finanțare:

- ✚ a plantelor de cultură se realizează conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1444/2002, cu modificările și completările ulterioare și a Catalogului Oficial al soiurilor și plantelor de cultură din România
- ✚ a animalelor se realizează conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1444/2002, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul exploatațiilor care vizează creșterea animalelor, solicitantul demonstrează existența unor construcții zootehnice (adăposturi/ grajduri) în cadrul exploatației, corespunzător adaptate pentru creșterea animalelor și a pasărilor.

În cazul exploatațiilor care vizează creșterea animalelor, solicitantul are obligația de a respecta condițiile minime privind bunăstarea animalelor/ păsărilor prevăzute de legislația națională în vigoare, referitoare la adăposturi, hrană, apă etc.

La momentul depunerii Cererii de finanțare, solicitantul trebuie să înregistreze exploatația conform prevederilor Ordinului Președintelui ANSVSA nr. 16/ 2010, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ca fiind exploatație comercială de tip A, urmând să prezinte documentul care certifică această înregistrare.

Solicitantul este obligat să prezinte declarația pe suprafața APIA pentru toate suprafețele agricole care stau la baza calculului SO-urilor.

Solicitanții trebuie să facă dovada existenței terenului ce reprezintă vatra stupinei, deși terenul care formează această vatră nu este obligatoriu să fie înregistrat la APIA.

Solicitanții care dețin exploatații zootehnice (inclusiv apicole) nu au obligația să dețină baze de producție vegetală.

În dimensiunea economică a exploatației agricole culturile și animalele care asigură consumul uman și hrana animalelor trebuie să reprezinte peste 75% din total S.O., atât în anul „0” cât și la solicitarea acordării celei de a doua tranșe de sprijin.

În dimensiunea economică a exploatației, S.O.-ul format din porumb zaharat și/sau pepeni (cumulativ sau separat) nu poate depăși 50% din total S.O.

Cabalinele și produsele acestora nu sunt destinate consumului uman, ci acestea deservesc munca în exploatație.

Ciupercăriile înființate în beciurile/ pivnițele/ magaziile/ alte acareturi ale clădirilor, respectiv pe terenurile non-agricole care nu sunt înregistrate în IACS, nu sunt eligibile pentru sprijin.

Rezultatul calculului dimensiunii exploatației agricole la data depunerii Cererii de finanțare menționat în secțiunea „Stabilirea categoriei de fermă” din Cererea de finanțare trebuie să coincidă cu anul „0” din Planul de afaceri.

3.1.2. Depunerea dosarului cererii de finanțare

Dosarul Cererii de Finanțare ce cuprinde Cererea de Finanțare completată și documentele atașate (conform Listei Documentelor - partea E din Cererea de Finanțare), va fi scanat pe CD și depus fizic un exemplar original și două exemplare în copie la sediul GAL, sat Socodor, nr. 337, jud. Arad, până la data și ora limită menționată în apelul de selecție.

3.1.3. Verificarea dosarului cererii de finanțare

Dupa primirea si inregistrarea Cererilor de Finantare expertul GAL va completa si transmite catre OJFIR solicitarea cu privire la informatiile despre solicitant Sectiunea AFIR.

Pentru toate proiectele evaluate la nivelul GAL, evaluatorii, stabiliți cu respectarea prevederilor SDL, vor verifica conformitatea și eligibilitatea proiectelor și vor acorda punctajele aferente fiecărei cereri de finanțare. Toate verificările se realizează pe evaluări documentate, în baza unor fișe de verificare elaborate la nivelul GAL, date și semnate de experții evaluatori.

Conform prevederilor PNDR 2014 – 2020, operațiunile implementate prin LEADER trebuie să îndeplinească cel puțin condițiile generale de eligibilitate prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, precum și cele prevăzute în cap. 8.1 din PNDR și să contribuie la atingerea obiectivelor stabilite în SDL.

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020. În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

Solicitantul trebuie să se regăsească în categoria de **beneficiari eligibili** menționați în fișa măsurii din SDL.

Localizarea proiectului/investiția trebuie să fie pe teritoriul GAL.

Pentru proiectele de investiții/cu sprijin forfetar, în cazul în care proiectul este amplasat atât pe teritoriul GAL, cât și în zona adiacentă acestuia, finanțarea proiectului este eligibilă cu respectarea următoarelor condiții: solicitantul să aibă sediu sau punct de lucru pe teritoriul acoperit de GAL, investiția să se realizeze pe teritoriul GAL și ponderea cea mai mare a exploatației agricole (suprafața agricolă/numărul de animale) să se afle pe teritoriul GAL.

Verificarea eligibilității cererilor de finanțare se realizează la nivelul GAL, în funcție de tipul de proiect. Pentru verificarea eligibilității, experții GAL vor utiliza „*Fișa de evaluare generală a proiectului*” – specifică Măsurii.

Pentru proiectele de investiții/cu sprijin forfetar, în etapa de evaluare a proiectului, exceptând situația în care în urma verificării documentare a condițiilor de eligibilitate este evidentă neeligibilitatea cererii de finanțare, experții evaluatori GAL vor decide realizarea vizitei pe teren la amplasamentul proiectului, în scopul asigurării că datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative corespund cu elementele existente pe amplasamentul propus, în sensul corelării acestora.

Verificarea criteriilor de selecție se va face în Secțiunea dedicată acestora din Fișa de Evaluare Generală a Proiectului prin completarea punctajelor obținute de către Solicitant.

Concluzia privind respectarea condițiilor de conformitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va da numai după verificarea pe teren.

Expertul verificator poate să solicite informații suplimentare în etapa de verificare a proiectului, dacă este cazul, în următoarele situații:

- informațiile prezentate sunt insuficiente pentru clarificarea unor criterii de eligibilitate;
- prezentarea unor informații contradictorii în cadrul documentelor aferente cererii de finanțare;
- necesitatea prezentării unor documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finanțare;
- informațiile prezentate sunt insuficiente pentru clarificarea unor criterii de selecție;

- în cazul în care, în procesul de verificare a documentelor din dosarul Cererii de finanțare, se constată omisiuni privind bifarea anumitor casete (inclusiv din Cererea de finanțare) sau omiterea semnării anumitor pagini de către solicitant/ reprezentantul legal, iar din analiza proiectului expertul constată că aceste curențe sunt cauzate de anumite erori de formă sau erori materiale.

După finalizarea verificărilor de către experți pot apărea diferențe de rezultat al verificării între experți. În cazul în care se constată diferențe între evaluarea făcută de expertul 1 (2 ochi) și cea făcută de expertul 2 (4 ochi), acestea se mediază de către managerul GAL, decizia sa fiind finală. În cazul în care între opinia comună a experților și opinia șefului de serviciu există divergențe, medierea este făcută în cadrul Comitetului Director, decizia acestuia din urmă fiind cea finală. Decizia finală luată în procesul de mediere va fi justificată prin menționarea argumentelor relevante în cadrul rubricii Observații din Fisa de Evaluare Generală a proiectului.

Un exemplar al Cererilor de finanțare (copie, în format electronic - CD), care au fost declarate neeligibile de către GAL, se restituie solicitanților (la cerere), pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți. Acestea pot fi corectate/completate și redepuse de către solicitanți la GAL, în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură. Cererile de finanțare refăcute vor intra din nou într-un proces de evaluare și selecție la GAL și vor fi redepuse la OJFIR în baza Raportului de selecție aferent noului Apel de selecție lansat de către GAL pentru aceeași măsură. Exemplarul original al Cererii de finanțare declarată neeligibilă va rămâne la entitatea la care a fost verificată, pentru eventuale verificări ulterioare (Audit, DCA, Curtea de Conturi, comisari europeni, eventuale contestații etc.).

Pentru proiectele depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2, indiferent de specific, retragerea cererii de finanțare se realizează la cerere pe baza de proces verbal de restituire încheiat în 2 exemplare semnate de ambele părți.

SELECTIA PROIECTELOR

Selecția proiectelor se face aplicând regula de „dublu cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii Comitetului de Selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societatea civilă, organizațiile din mediul urban reprezentând mai puțin de 25%. Pentru transparența procesului de selecție a proiectelor, la aceste selecții va lua parte și un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale din cadrul Compartimentului de Dezvoltare Rurală Județeană.

Comitetul de selecție al GAL este format din 7 membrii (3 publici și 4 privați) și 7 rezerve (3 publici și 4 privați)

N.B.! Detaliile procedurii de selecție și a termenelor de evaluare și selecție se găsesc în Manualul de Procedura GAL și în cadrul apelului de selecție detaliat, disponibile pe site-ul: gal@gal-mvc.ro

Selecția proiectelor se efectuează de către GAL și parcurge următoarele etape:

- după finalizarea verificărilor, GAL întocmește lista proiectelor eligibile, neeligibile, neconforme și retrase, punctajul aferent acestora, eventualele criterii de departajare;
- listele de mai sus împreună cu proiectele vor fi puse la dispoziția comitetului de selecție;
- Comitetul de Selecție elaborează un raport de selecție intermediar asupra rezultatelor sesiunilor;
- Ulterior verificării respectării prevederilor în ceea ce privește ierarhizarea proiectelor, Rapoartele de Selecție întocmite se datează și semnează de către toți membrii Comitetului de Selecție prezenți și avizat și de către Președintele GAL/Reprezentantul legal al GAL sau de un alt membru al Consiliului Director al GAL mandatat în acest sens.
- Raportul de selecție se postează pe site-ul GAL „Micro-Regiunea Vailor Crisurilor Alb și Negru”: www.gal-mvc.ro ;

- După finalizarea acestor etape procedurale solicitanții vor fi notificați în scris sau prin e-mail cu privire la rezultatul evaluării Cererii de Finanțare, vor fi precizate motivele care au stat la baza declarării neeligibilității proiectului, unde este cazul.

CONTESTATII. COMITET DE CONTESTATII. NOTIFICAREA REZULTATELOR CONTESTATIILOR. RAPORT FINAL DE SELECTIE

Solicitanții care nu sunt de acord cu rezultatul evaluării pot depune în scris contestații. După finalizarea termenului de depunere a contestațiilor GAL va pune la dispoziția Comitetului de Contestații toate documentele aferente evaluării proiectelor, raportul de selecție și contestațiile depuse de solicitanți.

Contestațiile pot fi depuse în termen 5 zile calendaristice de la primirea notificării privind rezultatul selectării proiectelor.

Contestațiile, semnate de beneficiar, vor fi depuse la sediul GAL Micro –Regiunea Vailor Crisurilor Alb și Negru.

Termenul de soluționare a contestațiilor de către Comisia de Soluționare a Contestațiilor este de 5 zile calendaristice de la data înregistrării acestora la GAL Micro-Regiunea Vailor Crisurilor Alb și Negru. Comisia de Soluționare a Contestațiilor va întocmi raportul de soluționare al contestațiilor și va notifica Solicitantul cu privire la rezultatul contestațiilor. Raportul de contestații va fi publicat pe site-ul GAL, urmat de Raportul Final de selecție al proiectelor.

Comitetul de contestații este format din 3 membri și 3 rezerve. Componenta acestuia este diferită față de cea a comitetului de selecție.

DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE SELECTATE LA AFIR

Cererile de finanțare vor fi depuse la OJFIR pe raza căruia se implementează proiectul. În cazul în care proiectul este amplasat pe teritoriul mai multor județe, acesta va fi depus la structura județeană pe raza căruia investiția proiectului este predominantă din punct de vedere valoric. În cazul proiectelor care vizează exploatarea agricolă (cu obiective similare celor finanțate prin sub-măsurile 6.1, 6.3 și 6.5) amplasate pe teritoriul mai multor județe, acestea vor fi depuse la OJFIR-ul pe raza căruia exploatarea agricolă are ponderea cea mai mare (suprafața agricolă/numărul de animale).

La depunerea proiectului la OJFIR trebuie să fie prezent solicitantul sau un împuternicit al acestuia. În cazul în care solicitantul dorește, îl poate împuternici pe reprezentantul GAL să depună proiectul, printr-un mandat sub semnătură privată.

Cererea de finanțare se depune în format letric în original – 1 exemplar, împreună cu formatul electronic (CD – 1 exemplar, care va cuprinde scan-ul cererii de finanțare) la expertul Compartimentului Evaluare (CE) al Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole de la nivelul OJFIR. Pentru acele documente care rămân în posesia solicitantului, copiile depuse în Dosarul cererii de finanțare trebuie să conțină mențiunea „Conform cu originalul”. În vederea încheierii contractului de finanțare, solicitanții declarați eligibili vor trebui să prezinte obligatoriu documentele specifice precizate în cadrul cererii de finanțare în original, în vederea verificării conformității.

Pentru a stabili Serviciul responsabil (OJFIR/CRFIR) la nivelul căruia se va realiza verificarea, se va avea în vedere formularul-cadru de cerere de finanțare depus, aferent măsurii ale cărei obiective sunt atinse prin proiect, conform Anexei I - „Corelarea tipurilor de acțiuni eligibile în cadrul Sub-măsurii 19.2 cu modelul-cadru de cerere de finanțare specifică măsurilor clasice finanțate prin PNDR 2014-2020 în funcție de obiectivul proiectului și tipul de beneficiar” a prezentului Ghid.

Reprezentantul GAL/solicitantul (sau un împuternicit al acestuia) depune proiectul la OJFIR pe raza căruia acesta va fi implementat. Dosarul cererii de finanțare conține Cererea de finanțare, însoțită de anexele administrative conform listei documentelor, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permit detașarea și/sau înlocuirea documentelor.

Toate cererile de finanțare depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2 la structurile teritoriale ale AFIR trebuie să fie însoțite în mod obligatoriu de:

- Fisa de evaluare generală a proiectului, întocmită de GAL (formular propriu)* și avizată de CDRJ prin completarea Formularului 3;
- Fișa de verificare pe teren, întocmită de GAL (formular propriu)* – dacă este cazul;

- Raportul de selecție, întocmit de GAL (formular propriu);
- Copii ale declarațiilor persoanelor implicate în procesul de evaluare și selecție de la nivelul GAL, privind evitarea conflictului de interese (formular propriu);
- Raportul de contestații, întocmit de GAL (formular propriu) - dacă este cazul;
- Formularul 2 - Formular de verificare a apelului de selecție emis de CDRJ;
- Formularul 3 - Formular de verificare a procesului de selecție emis de CDRJ.

3.2. CONTRACTAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

După încheierea etapelor de verificare a Cererii de Finanțare, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul (pentru proiectele de investiții/cu sprijin forfetar), experții CRFIR vor transmite către solicitant formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului/Deciziei de finanțare (formular E6.8.3L), care va cuprinde condiții specifice în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată. O copie a formularului va fi transmisă spre știință GAL-ului. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a semna Contractul/Decizia de finanțare și nici nu anunță AFIR, atunci se consideră că a renunțat la sprijinul financiar nerambursabil.

Toate Contractele/Deciziile de finanțare (C1.1L/C1.0L) se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar, cu respectarea termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (Cod manual: M01–01).

Pentru Contractele/Deciziile de finanțare aferente proiectelor de investiții/sprijin forfetar se vor respecta pașii procedurali și se vor utiliza modelele de formulare din cadrul Manualului de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (Cod manual: M 01–01)/modificare contracte - Manual de procedură pentru implementare – Secțiunea I: Modificarea contractelor de finanțare/Deciziilor de finanțare, (Cod manual: M 01-02), în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată.

Cursul de schimb utilizat se stabilește astfel:

– pentru măsurile pentru care regulamentele europene nu prevăd plăți anuale de sprijin este cursul euro-leu de la data de 1 ianuarie a anului în care a fost luată decizia de acordare a finanțării, respectiv anul semnării contractului de finanțare, publicat pe pagina web a Băncii Central Europene <http://www.ecb.int/index.html> ;

– pentru măsurile în cadrul cărora sprijinul se acordă în plăți anuale, cursul de schimb aplicabil fiecărei plăți va fi cursul de schimb BCE valabil pentru data de 1 ianuarie a anului pentru care se efectuează plata respectivă.

Expertul CRFIR poate solicita informații suplimentare beneficiarului în vederea încheierii Contractului/Deciziei de finanțare, prin intermediul formularului C3.4L.

În cazul neîncheierii sau încetării Contractelor/Deciziilor finanțate prin Submăsura 19.2, CRFIR are obligația de a transmite către beneficiar și către GAL decizia de neîncheiere/încetare. Sumele aferente Contractelor/Deciziilor neîncheiate/încetate se realocă GAL, în vederea finanțării unui alt proiect din cadrul aceleași măsuri SDL în care era încadrat proiectul neîncheiat/încetat.

În cazul proiectelor pentru care nu s-au încheiat Contracte de finanțare, precum și în cazul Contractelor de finanțare încetate, beneficiarii pot solicita restituirea Cererii de Finanțare, exemplar copie, în format electronic (CD).

Pe tot parcursul derulării Contractelor/Deciziilor de finanțare, AFIR poate dispune reverificarea proiectului dacă este semnalată o neregulă asupra aplicării procedurii de evaluare, contractare și implementare ce ridică suspiciuni de fraudă. În cazul în care se constată că s-a produs o neregulă în aceste

etape de evaluare și derulare a Contractului/Deciziei de finanțare, AFIR poate dispune încetarea valabilității angajamentului legal printr-o notificare scrisă din partea AFIR, adresată beneficiarului, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

Atenție! Pe durata de valabilitate (și monitorizare, în cazul proiectelor de investiții/cu sprijin financiar) a contractului de finanțare, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informație în măsură să ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenți proiectului.

3.2.1. SEMNAREA CONTRACTELOR DE FINANȚARE

Pentru semnarea Contractului de finanțare, solicitanții trebuie să prezinte în mod obligatoriu, în termen de maximum 15 zile de la primirea Notificării E6.8.3L următoarele documente:

- Document de la instituția financiară cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa instituției financiare, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR) - pentru solicitanții publici documentul va fi eliberat obligatoriu de trezorerie;
- Cazierul judiciar al responsabilului legal, în original;
- Documentul/documentele care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a proiectului, prin extras de cont (în original) și/sau contract de credit (în copie), acordat în vederea implementării proiectului. În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi însoțit de Angajamentul reprezentantului legal al proiectului (model afișat pe site-ul www.gal-mvc.ro) (pentru solicitanții care s-au angajat prin declarație pe proprie răspundere, la depunerea Cererii de Finanțare, că vor prezenta dovada cofinanțării private la data semnării contractului). Nu se depun în cazul finanțării publice de 100%;
- Alte documente (se vor preciza, după caz, în Notificarea E6.8.3L).

Dacă beneficiarul nu prezintă documentele prevăzute în Notificare sau nu se prezintă spre semnare la termenul stabilit și nici nu solicită, în scris, Autorității Contractante alte termene, atunci se consideră că a renunțat la ajutorul financiar. În cazul în care beneficiarul solicită prelungirea termenului de prezentare a clarificărilor solicitate, noul termen nu poate depăși termenul inițial stabilit cu mai mult de 10 zile.

Pentru contractele care nu au fost aprobate, expertul CE SLIN CRFIR transmite o adresă către solicitanți și către GAL, prin care îi informează asupra motivelor de neîncheiere a Contractului de finanțare. Adresa va fi transmisă în două zile de la data refuzului Autorității Contractante de a încheia Contractul de finanțare.

Contractul de finanțare (Formularul C1.1L) se va redacta în limba română, în două exemplare, împreună cu două exemplare din anexele acestuia.

3.2.2. MODIFICAREA CONTRACTELOR DE FINANȚARE

Contractul de finanțare semnat de către Autoritatea Contractantă și de către beneficiar poate fi modificat, în conformitate cu dispozițiile Articolului 9 din Anexa I – Prevederi generale, numai dacă circumstanțele executării proiectului s-au schimbat începând de la data inițială a semnării Contractului.

Orice modificare a Contractului de finanțare se va face în baza unor motive justificate și întemeiate și doar cu acordul ambelor părți, cu excepția situației în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile și a situației în care intervin modificări procedurale, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Beneficiarul sau Autoritatea Contractantă pot solicita modificarea Contractului de finanțare numai în cursul duratei de valabilitate a acestuia, iar modificările nu pot avea efect retroactiv. Nu sunt acceptate modificările care afectează criteriile de eligibilitate și selecție în baza cărora proiectul a fost selectat. Valoarea totală eligibilă nerambursabilă aprobată și prevăzută în Contract nu poate fi depășită.

Beneficiarul trebuie să solicite în scris Autorității Contractante orice modificare a Contractului de finanțare, inclusiv a anexelor acestuia, completând Formularul C 3.1L - „*Notă explicativă pentru modificarea Contractului de finanțare*”. Formularul C 3.1L se va prelua din Manualul de procedură pentru implementare – Secțiunea I Modificarea Contractelor de finanțare/Deciziilor de finanțare (cod manual: M 01 – 02), care poate fi consultat pe pagina de internet a AFIR .

Modificările Contractului de finanțare (C1.1L) se pot realiza prin:

- Act adițional (formular C 3.3.4L) – aprobat la nivelul CRFIR;
- Notă de aprobare/neaprobare privind modificarea Contractului de finanțare (formular C 3.2.2L) – încheiată la nivelul OJFIR;
- Notificare privind modificarea Contractului de finanțare (formular C 3.2.3L) – elaborată și transmisă de CRFIR.

Scopul modificării Contractului trebuie să fie strâns legat de natura proiectului definită prin Contractul de finanțare. Aceste documente devin parte integrantă a Contractului de finanțare.

Beneficiarul va depune și la GAL o copie după documentația depusă la AFIR însoțită de rezoluția finanțatorului în termen de 5 zile de la primirea acesteia.

I. Următoarele cazuri fac obiectul modificării Contractului de finanțare prin act adițional:

Modificările financiare de peste 10% din valoarea total eligibilă înscrisă inițial în cadrul fiecăruia dintre capitolele Bugetului indicativ, între capitolele bugetare de cheltuieli eligibile;

- Rectificarea bugetului prin dezangajare din valoarea eligibilă nerambursabilă ca urmare a efectuării de realocări financiare/neavizării/avizării procedurilor de achiziție/alte situații te-meinice justificate;
- Prelungirea termenului de depunere a primei tranșe de plată în cadrul Contractului de finanțare, peste termenul maxim de șase luni, cu maximum șase luni, fără aplicarea de penalități;
- Prelungirea duratei de implementare, cu respectarea prevederilor privind durata maximă de valabilitate prevăzută în Contractul de finanțare;
- Schimbarea denumirii beneficiarului sau a oricărui element de identificare a acestuia;
- Cazul în care beneficiarul devine pe parcursul derulării proiectului plătitor de TVA și depune la Autoritatea Contractantă în termen de 10 zile documentul care atestă că este înregistrat ca plătitor de TVA, document eliberat în conformitate cu legislația în vigoare;
- Decontarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile, conform prevederilor legale în vigoare (OUG nr. 49/2015, cu modificările și completările ulterioare);
- Alte cazuri justificate și fundamentate documentar care pot surveni pe parcursul implementării Contractului de finanțare (ex. schimbarea cerințelor pentru experți, așa cum sunt acestea menționate în Cererea de Finanțare).

În toate situațiile menționate mai sus, expertul desemnat din cadrul SLIN - OJFIR verifică dacă beneficiarul demonstrează prin documente justificative oportunitatea și viabilitatea modificărilor, urmărindu-se inclusiv respectarea încadrării în valoarea angajată prin Contractul de finanțare.

Documente care trebuie depuse de beneficiar în cazul modificării Contractului de finanțare:

- Nota explicativă completată, înregistrată și semnată de către beneficiar;
- Bugetul indicativ actualizat propus, după caz;
- Alte documente care fundamentează soluția propusă (după caz);
- În situația în care beneficiarul PNDR notifică AFIR că a devenit, pe parcursul derulării proiectului, plătitor de TVA și astfel va depune Bugetul refăcut prin diminuarea acestuia cu valoarea TVA calculată de la data când devine plătitor de TVA.

II. Următoarele modificări ale Contractului de finanțare se întocmesc prin intermediul Notei de aprobare/neaprobare privind modificarea Contractului de finanțare:

- Schimbarea reprezentantului legal al beneficiarului.

În cazul solicitării de înlocuire a reprezentantului legal al beneficiarului, se verifică dacă:

- noul Reprezentant legal are calitatea de reprezentare potrivit actului normativ privind organizarea și funcționarea entității/persoanei juridice respective și conform statutului/actului constitutiv al persoanei juridice respective;
- noul Reprezentant legal al proiectului a depus cazierul judiciar care să ateste lipsa înscrisurilor care privesc sancțiuni penale în domeniul economico-financiar. Dacă se regăsesc înscrisuri cu caracter penal în domeniul economico-financiar solicitarea nu se aprobă;
- a fost prezentat specimenul de semnătură al noului reprezentant legal;
- a fost prezentată copie după actul de identitate (se acceptă inclusiv transmiterea de către beneficiar a versiunii scanate a actului de identitate, conform prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 41/2016).

- Schimbarea sediului social al beneficiarului.

În cazul solicitării de schimbare a adresei sediului social menționată în Contractul de finanțare, se verifică dacă beneficiarul a depus documentul/documentele care atestă și fundamentează modificarea (Nota explicativă).

- Schimbarea contului bancar/de trezorerie și/sau a instituției financiare bancare pentru proiectul PNDR.

În cazul solicitării de modificare a contului bancar/de trezorerie și/sau a instituției financiare înscrise în Contractul de finanțare/nota de schimbare a contului bancar/trezorerie aprobată anterior, se verifică dacă la Nota explicativă beneficiarul a atașat în original, acordul scris al instituției financiare înscrise în Contractul de finanțare/Nota de aprobare și adresa de confirmare a noului cont și a instituției financiare aferente.

În cazul în care instituția financiară bancară/Trezoreria rămâne aceeași și se modifică doar codul IBAN al contului (care reprezintă un șir de 24 de caractere ce identifică în mod unic la nivel internațional contul unui client la o instituție financiară bancară/Trezorerie, cod utilizat pentru procesarea plăților în lei sau valută) se verifică dacă beneficiarul a depus adresa de la instituția financiară în original, în care se specifică modificarea codului IBAN al contului.

- Modificările financiare care nu depășesc 10% din valoarea total eligibilă înscrisă inițial în cadrul fiecăruia dintre capitolele din Bugetului indicativ, între capitolele bugetare de cheltuieli eligibile.

Totalitatea rectificărilor bugetare aplicate unui capitol nu trebuie să depășească 10% din suma înscrisă inițial în Contractul de finanțare la capitolul respectiv. În situația depășirii acestui plafon, modificarea se va realiza prin Act Adițional. În cazul realocărilor și rectificărilor bugetare, se verifică valorile din bugetul rectificat de către beneficiar, prin raportare la documentele care fundamentează propunerea de modificare.

- Schimbarea calendarului de desfășurare a activităților ca încadrare în timpul de execuție, precum:

- modificări ale tipurilor de activități și a numărului acestora (numărul de rapoarte de activitate intermediare nu este considerat activitate);
- numărul de participanți la evenimente (cu încadrarea în limita minimă de 10/20 participanți la acțiunile de formare/informare);
- schimbarea etapelor din cadrul unei activități care nu afectează însă realizarea acesteia;
- modificarea perioadelor de organizare a activităților proiectului, cu încadrarea în durata inițială a contractului;
- modificarea numărului și a datelor de depunere a rapoartelor intermediare/final.

În cazul modificării calendarului de implementare, beneficiarul va anexa la Nota explicativă și calendarul de implementare refăcut.

- Alte situații temeinic justificate și fundamentate documentar care pot surveni pe parcursul implementării Contractului de finanțare (ex: schimbarea cărții de identitate etc.).

Aceste modificări, care nu fac obiectul unui Act adițional, vor fi instrumentate la nivelul OJFIR prin intermediul „Notei de aprobare/neaprobare privind modificarea Contractului de finanțare, cu aprobarea Directorului OJFIR.

Procesarea documentelor în vederea întocmirii Actelor adiționale/Notelor de aprobare se va realiza în conformitate cu prevederile Manualului de procedură pentru implementare – Secțiunea I Modificarea contractelor de finanțare/deciziilor de finanțare (cod manual: M 01 – 02).

Formularele generale utilizate de către experții CRFIR/OJFIR pe parcursul derulării procesului de amendare a Contractului de finanțare vor fi preluate din Manualul de procedură pentru implementare – Secțiunea I Modificarea contractelor de finanțare/deciziilor de finanțare (cod manual: M 01 – 02) și adaptate, după caz.

III. Următoarele cazuri fac obiectul modificării Contractului de finanțare prin Notificare privind modificarea Contractului de finanțare:

- modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile care impun modificarea Contractului de finanțare și/sau a anexelor;
- modificări sau corelări procedurale, inclusiv actualizarea Instrucțiunilor de plată și de achiziții/prevederilor generale ale Contractului de finanțare, urmare modificării/actualizării manualului de procedură aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale

În cazul în care pe durata derulării Contractului de finanțare intervin modificări procedurale (inclusiv corelări procedurale) sau modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile incidente Contractului, Autoritatea Contractantă va iniția procesul de modificare a Contractului de finanțare, prin transmiterea unei Notificări privind modificarea Contractului de finanțare (formular C 3.2.2.1L).

Beneficiarul are obligația de a se conforma modificărilor comunicate de CRFIR, data intrării în vigoare a modificărilor fiind data confirmării luării la cunoștință de către beneficiar (inclusiv prin confirmare de primire pe fax, confirmare de citire pe e-mail).

Documentul de modificare a Contractului de finanțare (act adițional/notă de aprobare/notificare) devine parte integrantă a Contractului de finanțare.

Notă

În cazul fiecărei modificări de contract, prin Act adițional/Notă de aprobare privind modificarea Contractului de finanțare/Notificare privind modificarea Contractului de finanțare, AFIR va transmite și către GAL o copie a acestora.

Beneficiarul poate depune contestație cu privire la decizia privind Actul adițional/Nota de aprobare la structurile teritoriale ale AFIR/AFIR central, cu încadrarea în termenul de 10 zile de la data primirii de către beneficiar a deciziei privind Actul adițional/Nota de aprobare. Soluționarea contestațiilor depuse de beneficiari se va realiza în conformitate cu prevederile Manualului de procedură pentru implementare - Secțiunea I: Modificarea Contractelor de finanțare/Deciziilor de finanțare (Cod manual M01-02).

3.2.3. ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului Autoritatea Contractantă constată neîndeplinirea de către beneficiar a obligațiilor asumate la semnarea Contractului de finanțare sau omisiunea notificării AFIR/CRFIR în cazul operării unor modificări care afectează Contractul de finanțare sau în cazul în care se constată deficiențe în implementare, se va demara procedura de încetare a Contractului de finanțare în conformitate cu prevederile Anexei I – "Prevederi generale" și recuperarea ajutorului financiar nerambursabil acordat (dacă au fost efectuate plăți). D

Părțile pot decide, prin acord, încetarea Contractului de finanțare și ca urmare a solicitării scrise din partea beneficiarului, aprobată de Autoritatea Contractantă, caz în care beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă până la data încetării Contractului.

Decizia de încetare a Contractului de finanțare va fi comunicată și GAL.

Beneficiarul va prezenta o Notă explicativă, în cazul solicitării de modificare a contractului de finanțare prin act adițional sau la solicitarea Autorității Contractante.

În cazul constatării unei nereguli cu privire la încheierea ori executarea Contractului, inclusiv în cazul în care beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată sau a fost declanșată procedura insolvenței/falimentului, precum și în situația în care Autoritatea Contractantă constată că cele declarate pe proprie răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, nu corespund realității sau documentele/autorizațiile/avizele depuse în vederea obținerii finanțării nerambursabile sunt constatate ca fiind neadevărate/false/incomplete/expirate/in-exacte/ nu corespund realității, Autoritatea Contractantă poate înceta valabilitatea Contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție ale proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire.

Anterior încetării Contractului de Finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

3.3 PLATĂ

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie să fie depuse la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la dosarul cererii de plată GAL va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

Beneficiarii au obligația de a depune la GAL și la AFIR Declarațiile de eșalonare - formular AP 0.1L conform prevederilor Contractului/Deciziei de finanțare cu modificările și completările ulterioare și anexele la acesta.

Pentru depunerea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Dosarul Cererii de Plată (DCP) se depune inițial la GAL, în original – 1 exemplar, pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport magnetic (copie – 1 exemplar) documentele întocmite de beneficiar.

După verificarea de către GAL, beneficiarul depune documentația însoțită de Fișa de verificare a conformității DCP emisă de către GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – în funcție de tipul de proiect).

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă” de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma contestației, viza GAL-ului rămâne „neconform”, atunci beneficiarul poate adresa contestația către AFIR. Depunerea contestației se va realiza la structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

GAL se va asigura de faptul că verificarea conformității dosarelor de plată la nivelul GAL, inclusiv depunerea contestațiilor și soluționarea acestora (dacă este cazul) respectă încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului de plată la AFIR.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare)

Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată conforme.

Atenție! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze și/sau să nu modifice substanțial investiția realizată prin proiect pe o perioadă de 5 ani de la ultima plată efectuată de Agenție.

Capitolul 4

INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1. Documente necesare întocmirii cererii de finanțare

1. Plan de afaceri pentru dezvoltarea exploatației

2. Documente proprietate/ folosință pentru exploatarea agricolă;

➤ document care atestă dreptul de proprietate asupra terenului agricol conform legislației în vigoare (contract de vânzare - cumpărare autentificat de notar, act de donație autentificat de notar, hotărâre judecatorească definitivă și irevocabilă cu punere în posesie, certificat de moștenitor unic autentificat de notar și alte documente care demonstrează terților dreptul de proprietate conform legislației în vigoare autentificate la notar),

și/sau

➤ tabel centralizator - emis de Primărie, semnat de persoanele autorizate conform legii, (conținând sumarul contractelor de arendare valabile la data depunerii Cererii de finanțare), cu suprafețele luate în arendă pe categorii de folosință

și/sau

➤ Contract de concesiune valabil la data depunerii Cererii de finanțare însoțit de adresa emisă de concedent care conține situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;

și/sau

➤ Contractul de comodat/ contractul de închiriere/documentul potrivit căruia suprafața de teren a fost dată temporar în administrare/folosință.

și/sau

➤ Document notarial care atestă constituirea patrimoniului de afectare

și/sau

➤ Documente pentru terenul ce constituie vatra stupinei – acte de proprietate conform legislației în vigoare, sau contract de concesiune/ contract de arendă/ închiriere/comodat valabile la momentul depunerii Cererii de finanțare. Suprafața de teren eligibilă pentru vatra stupinei este de minim 5 mp/stup și 50 mp pentru fiecare pavilion apicol.

În cazul exploatarea care presupun înființarea și/sau reconversia plantațiilor pomicole, contractele care conferă dreptul de folosință (arendă, concesiune) asupra terenurilor agricole, pentru exploatarea pomicole, să aibă o valabilitate de minimum 15 ani (excepție: pepinierele, culturile de căpșun, zmeur, mur, coacăz și agriș unde perioada minimă este de 10 ani), începând cu anul depunerii Cererii de finanțare.

Contractele care conferă dreptul de folosință asupra terenurilor agricole trebuie să fie încheiate în numele solicitantului și să fie valabile la momentul depunerii Cererii de finanțare.

În ceea ce privește clădirile asupra cărora se intervine cu modernizări/extinderi și a terenurilor pe care se vor realiza proiecte de presupun lucrări de construcții montaj, contractele care conferă dreptul de folosință vor fi încheiate pe o perioadă egală cu perioada de implementare și monitorizare a proiectelor.

În cazul în care solicitantul își propune prin proiect construcții noi, documentele solicitate sunt următoarele:

b) Pentru construcții permanente, conform prevederilor Legii nr 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare:

- documentul care atestă dreptul real principal asupra construcției: drept de proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute (dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească);
c) Pentru construcții provizorii, conform prevederilor Legii nr 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare:

- documentul care atestă dreptul real principal asupra construcției: drept de proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute (dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească);

- documentul care atestă dreptul de creanță asupra construcției dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune.

În cazul prezentării contractului de comodat/locațiune pentru construcțiile cu caracter provizoriu, conform prevederilor Legii nr 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul trebuie să atașeze și acordul expres al proprietarului de drept.

În cazul terenurilor asupra cărora nu se intervine prin proiect și în cazul clădirilor deja existente, sunt acceptate toate tipurile de documente invocate în secțiunea dedicată documentelor acceptate pentru construcții, după cum urmează:

- documente care atestă: drept de proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute (dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească) sau drept de creanță asupra construcției dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune.

De asemenea, precizăm că locațiunea bunurilor imobile și aceea a bunurilor mobile se numește închiriere, iar locațiunea bunurilor agricole poartă denumirea de arendare (conform Codului Civil – Legea 287/2009, cu modificările și completările ulterioare).

Solicitanții care prevăd în Planul de afaceri ca acțiune pentru îndeplinirea obiectivului, cumpărarea terenului pe care se va construi platforma de gestionare a gunoiului de grajd, nu sunt obligați să atașeze la depunerea cererii de finanțare documente care să ateste proprietatea/dreptul de folosință pentru amenajarea platformei de gunoi de grajd.

Autorizația de Construire se va prezenta la solicitarea celei de-a doua tranșe de plată pentru construcțiile cu caracter provizoriu/ definitiv propuse a fi realizate prin planul de afaceri, cât și pentru cele existente asupra cărora se intervine cu modificări care necesită autorizarea lucrărilor, conform Legii 50/1991, cu modificările și completările ulterioare.

d) Documente solicitate **pentru animale, păsări și familii de albine:**

➤ extras din Registrul Exploatației emis de ANSVSA/ DSVSA/ Circumscripția Veterinară (adeverință eliberată de medicul veterinar de circumscripție) actualizat cu cel mult 30 zile calendaristice înaintea depunerii cererii de finanțare din care să rezulte: efectivul de animale deținut, al păsărilor și al familiilor de albine și data primei înscrieri a solicitantului în Registrul Exploatației, însoțit de formular de mișcare ANSVSA/DSVSA (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010);

Situațiile în care este necesară prezentarea formularului de mișcare ANSVSA/ DSVSA sunt prevăzute în legislația națională, iar în cele ce urmează, reluăm un extras sintetizat al prevederilor legislative, pentru o mai bună înțelegere a aplicabilității acestora:

Solicitantul constituit în conformitate cu OUG 44/2008, cu modificările și completările ulterioare, respectiv PFA, II sau IF care preia o exploatație agricolă de la propria persoană fizică înregistrată la DSVSA, nu depune formular de mișcare pentru transferul animalelor de pe persoană fizică pe PFA, II sau IF, transferul efectuându-se prin schimbarea formei de organizare a proprietarului în baza de date de la DSVSA.

Exploatația zootehnică preluată de PFA, II sau IF își va păstra codul de exploatație „RO” alocat persoanei fizice, iar în Baza Națională de Date se va modifica doar forma de organizare din Persoană fizică înregistrată cu CNP în PFA, II sau IF înregistrată la Registrul Comerțului.

NORMA SANITARĂ VETERINARĂ din 29 aprilie 2010 pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor , art. 1 (10) „mișcarea animalelor - creșterea sau descreșterea numărului de animale aflate într-o exploatație, din oricare motiv, inclusiv nașterea sau moartea unui animal” coroborat cu art. 5 (1) punctul f „fiecare mișcare a animalelor se desfășoară numai cu formularele/documentele de mișcare și este înregistrată în SNIIA” precum și cu art. 11 (4) „Fiecare proprietar de exploatație, proprietar de animale sau deținător al acestora are obligația de a notifica medicului veterinar de liberă practică împuternicit orice intenție de mișcare a animalelor; în acest scop, solicită medicului veterinar de liberă practică împuternicit eliberarea formularului de mișcare, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 4”.

➤ **pașaportul emis de ANZ pentru ecvideele (cabalinele) cu rasă și origine.**

e1) - Pentru exploatațiile vegetale: copie din Registrul agricol emis de Primărie actualizată în anul depunerii Cererii de finanțare care să confirme dreptul de folosință (proprietate/arendă/concesionare) al terenului/ fermei zootehnice/ animalelor (doar proprietate) înregistrate pentru baza de producție, cu mențiunea "Conform cu originalul".

e2) - Pentru exploatațiile mixte și zootehnice: Copie din Registrul agricol emis de Primărie actualizat cu **cel mult 30 de zile** înaintea depunerii Cererii de finanțare care să confirme dreptul de folosință (proprietate/arendă/concesionare) al terenului/ fermei zootehnice/ animalelor (doar proprietate) înregistrate pentru baza de producție, cu mențiunea "Conform cu originalul". În situația în care primăriile nu pot elibera copia Registrului agricol cu situația curentă, se va depune copia ultimei înregistrări a registrului agricol, după caz însoțită de adeverință emisă de primărie privind situația curentă.

3. Copia Contractului de colectare a gunoiului de grajd încheiat între solicitant și deținătorul platformei/ Copia Adeverinței emisă de Primăria Comunei pe teritoriul căreia se regăsește platforma comunală, din care să rezulte faptul că aceasta are capacitatea de preluare a gunoiului de grajd din exploatația solicitantului.

4. Copiile situațiilor financiare pentru anii „n” și „n-1”, unde „n” este anul în care solicitantul depune Cererea de Finanțare, înregistrate la Administrația Financiară:

a) Pentru societăți comerciale:

- ☒ Bilanțul (cod 10);
- ☒ Contul de profit și pierderi (cod 20);
- ☒ Datele informative (cod 30);
- ☒ Situația activelor imobilizate (cod 40);

Si/sau

☒ Declarația de inactivitate (pentru societățile înființate în anii „n” și/ sau „n-1”, care nu au avut activitate).

b) Pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale:

☒ Declarația privind veniturile realizate (Formularul 200 - cod 14.13.01.13)

Si/sau

☒ Declarația privind veniturile din activități agricole - impunere pe normele de venit (Formularul 221 - cod 14.13.01.13/9), în cazul solicitanților care în anii „n” și „n-1” sunt autorizați conform OUG. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Atenție! În cazul în care solicitantul este înființat în anul depunerii Cererii de finanțare, nu este cazul depunerii niciunuia din documentele mai sus menționate.

5. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/administrator) si copie CI sot/sotie, certificat de casatorie – dacă este cazul.

6. Certificatul de înregistrare eliberat de Oficiul Registrului Comerțului conform legislației în vigoare, document obligatoriu de prezentat la depunerea Cererii de Finanțare;

7. Hotărârea Adunării Generale a Acționarilor (AGA) persoanei juridice, prin care se desemnează ca tânărul fermier (actionar majoritar 50%+1) să reprezinte societatea în relația cu AFIR și să exercită un control efectiv pe termen lung (pentru cel puțin 6 ani) în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, beneficii, riscuri financiare în cadrul exploatației respective;

8. Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:

8.1. Studii superioare:

- diplomă de absolvire studii superioare

sau

- în cazul solicitanților care nu au studii medii/superioare, aceștia prezintă diploma/ document doveditor (inclusiv adeverință de absolvire și/sau suplimentul descriptiv al certificatelor de formare profesională atestate ANC care cuprind această informație) de absolvire a minim 8 clase.

În cazul în care solicitantul a absolvit în ultimele 12 luni până la depunerea Cererii de finanțare și nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de situația școlară disponibilă, sub condiția prezentării diplomei în original pentru acordarea celei de-a doua tranșe de sprijin; în caz contrar, acesta va fi declarat neeligibil.

9. Declarație pe proprie răspundere privind îndeplinirea criteriului de selecție privind rasele/soiurile autohtone până la momentul acordării celei de-a doua tranșe de sprijin

Sau

Document care certifică utilizarea resurselor genetice autohtone, document obligatoriu de prezentat la depunerea Cererii de finanțare. Soiurile autohtone se regăsesc în Catalogul oficial al soiurilor de plante de cultură din România/ Institutul de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor (ISTIS)– aprobat anual. În cazul animalelor se va depune Certificatul de origine pentru animalele deținute de solicitant emis de Asociația Crescătorilor de Animale din specia prevăzută în proiect, autorizată de ANZ. Acest document se atașează numai pentru argumentarea criteriului de selecție.

10. Document emis de ANSVSA, prin care se certifică înregistrarea exploatație comercială de tip A, conform Ordinului ANSVSA nr. 16 din 16.03.2010

11. Alte documente justificative (după caz).

4.2. LISTA DOCUMENTELOR DISPONIBILE PE SITE-UL GAL

Dosarul CERERII DE FINANȚARE:

- ✓ **Cererea de finanțare** – (document care reprezintă solicitarea completată electronic pe care solicitantul o înaintează GAL în vederea obținerii finanțării);
- ✓ **Anexa 1 Planul de Finanțare**

De asemenea, în pagina de internet a GAL-MVC, www.gal-mvc.ro, puteți consulta și descărca:

- ✓ Ghidul Solicitantului M2.3. (2B)
- ✓ Anexa 6 Studiu potential;
- ✓ Anexa 8 Codul și calculator de bune practice agricole
- ✓ ANEXA 10 areale Subprogramul Tematic Pomicol 6.1
- ✓ Anexa 13 Lista Asociațiilor acreditate de ANZ
- ✓ Anexa 14 Lista raselor autohtone (indigene) eliberată de ANZ
- ✓ ANEXA 16 Instrucțiuni privind evitarea creării de cond artificiale
- ✓ Fișa măsurii 2.3. (2B)
- ✓ Fișa de evaluare generală a măsurii 2.3. (2B)
- ✓ Formulare specifice
- ✓ Ghidul de implementare sM19.2
- ✓ Manualul de procedură sM19.2

4.3 DICȚIONARUL DE TERMENI ȘI CONDIȚII

Solicitant – persoană juridică / persoană fizică autorizată/ întreprindere individual/ întreprindere familială, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

Beneficiar – persoană juridică / persoană fizică autorizată / întreprindere individual/ întreprindere familială care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;

Cedent – agricultorul care cedează (integral în cazul acordării de punctaj la selecție) o exploatație agricolă înregistrată în Registrul Unic de Identificare de la APIA și/sau în Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA/ DSVSA/ Circumscripție Veterinară prin acte de proprietate și/ sau arendă/ concesiune unui alt agricultor.

Cesionar – agricultorul căruia i se transferă exploatația agricolă înregistrată în Registrul unic de identificare de la APIA/ ANSVSA/ DSVSA/ Circumscripție Veterinară prin acte de proprietate și/ sau arendă/ concesiune.

Cererea de finanțare – reprezintă solicitarea depusă de potențialul beneficiar în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

Sprijin nerambursabil – reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

Eligibil – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul solicitantului, Cererea de finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condițiilor minime pentru acordarea sprijinului și pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

Fișa Măsurii – Secțiune din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 care descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;

Submăsura – definește aria de finanțare prin care se poate acorda o sumă forfetară proiectelor (reprezintă o sumă de activități finanțate prin fonduri nerambursabile).

Exploatație agricolă (fermă) – unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară. Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe unități de producție situate pe teritoriul României, gestionate de un fermier și utilizate pentru activități agricole;

Dimensiune economică (S.O.) – se determină pe baza producției standard totale a exploatației agricole, exprimată în euro, stabilită în conformitate cu prevederile Regulamentului CE nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole.

Domeniul agricol - conform HG nr. 580/2014 cu modificările și completările ulterioare, pentru studii universitare, ramura de științe „Ingineria resurselor vegetale și animale”, iar conform HG nr. 844/2002 cu modificările și completările ulterioare, pentru studii liceale, prin domeniul agricol se înțeleg profiluri încadrate la: agricultură, industrie alimentară, silvicultură, protecția mediului, inclusiv toate calificările care fac referință în titulatură la domeniul agricol (ex. mecanică agricolă).

Dreptul de creanță – reprezintă, conform prevederilor Legii nr. 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare, dreptul asupra construcției și/sau terenului care conferă titularului dreptul de a obține, potrivit legii, din partea autorității competente, autorizația de construire/desființare și este dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune. Emiterea

autorizației de construire în baza unui contract de comodat/locățiune se poate face numai pentru construcții cu caracter provizoriu și acordul expres al proprietarului de drept.

Contract de finanțare – reprezintă documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, denumită în continuare AFIR și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor măsurilor cuprinse în PNDR 2014 – 2020

Derularea proiectului – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului de Finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

Implementare proiect – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.

Durata de execuție a Contractului de finanțare cuprinde durata de implementare a proiectului la care se adaugă și termenul de 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată pentru tranșa a doua de sprijin. - Aceasta poate fi de maxim 3/ 5 ani (pentru sectorul pomicol) de la data aprobării Contractului de finanțare.

Durata de monitorizare a proiectului aferenta Contractului/reprezintă perioada de 3 ani calculată de la data efectuării plății tranșei a doua de sprijin.

„/” – în accepțiunea acestui document, **bara oblică reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjuncției „sau”** (se va interpreta ca înlocuitor al cuvântului „sau”) pentru a indica alternative sau mai multe opțiuni (exemplu: „modernizare/ extindere” este echivalent cu „modernizare **sau** extindere”); în enunțarea numărului actelor normative bara oblică este echivalentă cu prepoziția „din” (Legea 544/ 2001 este echivalent cu Legea 544 **din** 2001), iar în enunțarea unităților de măsură, este echivalentă cu prepoziția „pe” (kilometri/oră este echivalent cu kilometri **pe** oră);

ABREVIERI

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea dezvoltării rurale în cadrul Politicii Agricole Comune;

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul programatic aprobat de Comisia Europeană pentru România, pe baza căruia va putea fi accesat FEADR și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

AM – PNDR – Direcția Generală Dezvoltare Rurală - Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală;

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale – instituție publică subordonată MADR care derulează FEADR;

OJFIR – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene);

CRFIR – Centrul Regional Pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică AFIR de la nivelul regiunilor de dezvoltare;

APIA – Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – instituție publică subordonată MADR care derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (FEGA).

ANC – Autoritatea Națională pentru Calificări

SO -(Standard Output) – Valoarea Producției Standard

ANZ – Agenția Națională pentru Zootehnie

ANSVSA – Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor

DSVSA – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor

ADI ITI DELTA DUNARII – Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Investiția Teritorială Integrată Delta Dunării – reprezintă asociația cu personalitate juridică, de drept privat și de utilitate publică, care asigură funcționarea instituțională și administrativă a mecanismului ITI Delta Dunării și are în componență 38 de UAT-uri, respectiv Consiliul Județean Tulcea, Consiliul Județean Constanța, 5 UAT-uri urbane: Tulcea, Măcin, Isaccea, Sulina, Babadag, și 33 de UAT-uri rurale – dintre care 4 UAT-uri se afla pe teritoriul județului Constanța

PNA- Programul Național Apicol

PNS- Programul Național de Sprijin al României în Sectorul Vitivinicol

ANCA – Agenția Națională de Consultanță Agricolă

4.4. Legislație

LEGISLATIA EUROPEANĂ

Directiva 2008/90/CE a Consiliului privind comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe

Documentul Comitetului Comunitar RICA- RICC 1500 Rev.3/2010 Manual de tipologie

Documentul EUROSTAT CPSA/SB/714/2013 – Formatul de transmitere a SO 2010

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii

Regulamentul (CE) nr. 1444/2002 de modificare a Deciziei 2000/115/CE a Comisiei privind definițiile caracteristicilor, excepțiile de la aceste definiții precum și regiunile și circumscriptiile în care se întreprind anchetele privind structura exploatațiilor agricole, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul (CE) nr. 868/2008 privind fișa exploatației care urmează a fi utilizată în scopul determinării veniturilor exploatațiilor agricole și analizării activității economice a acestor exploatații, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a

Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul (UE) nr. 1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale

Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 908/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare și transparența, cu modificările și completările ulterioare

LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ

Hotărârea Guvernului nr. 885/ 1995 privind unele măsuri de organizare unitară a evidenței acționarilor și acțiunilor societăților comerciale, cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea Guvernului nr. 844/ 2002 privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea prin învățământul preuniversitar, precum și durata de școlarizare, cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea Guvernului nr. 522/ 2003 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea Guvernului nr. 156/ 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii pomiculturii nr. 348/2003 cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea Guvernului nr. 918/ 2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea Guvernului nr. 567/ 2015 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea Guvernului nr. 1050/ 2013 pentru aprobarea Programului național agricol pentru perioada 2014-2016, a normelor de aplicare, precum și a valorii sprijinului financiar, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea Guvernului nr. 580/ 2014 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2014-2015, precum și aprobarea titlurilor conferite absolvenților învățământului universitar de licență înmatriculați în anul I în anii universitari 2011-2012, 2012-2013 și 2013-2014, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea Guvernului nr. 218/ 2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea Guvernului nr. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr. 31/ 1990 privind societățile comerciale – Republicare, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții - Republicare, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr 82/ 1991 a contabilității – Republicare, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 266/2002 privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor și a materialului săditor, precum și testarea și înregistrarea soiurilor de plante republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Legii nr. 348/2003 a pomiculturii cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 571/ 2003 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 1/ 2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 383/ 2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 164/ 2015 a viei și vinului în sistemul organizării comune a pieței vitivinicole, cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 207/2015 privind Codul de Procedură Fiscală

Ordinul nr. 550/ 2002 pentru aprobarea Regulilor și normelor tehnice privind producerea, controlul, certificarea calității și comercializarea materialului de înmulțire viticol, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul comun al ministrului educației și cercetării și al ministrului muncii și solidarității sociale nr. 3228/ 2002 privind echivalarea nivelurilor de calificare din învățământul profesional, liceal - filiera tehnologică și vocațională - și postliceal, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 397/2003 pentru aprobarea Nominalizării arealelor viticole și încadrării localităților pe regiuni viticole, podgorii și centre viticole, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul nr. 537/ 2003 pentru aprobarea documentelor privind plantarea și/sau defrișarea viței de vie și inventarul plantațiilor viticole, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul nr. 564/ 2003 pentru aprobarea Regulilor și normelor tehnice interne privind producerea în vederea comercializării, prelucrarea, controlul și/sau certificarea calității semințelor și a materialului săditor din unele specii de plante produse și comercializate pe teritoriul României, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul comun al ministrului educației și cercetării și al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei nr. 4543/ 2004 pentru aprobarea Procedurii de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 732/ 2005 pentru aprobarea Listei denumirilor de origine controlată (DOC) pentru vinurile liniștite, admise pentru utilizare în România, a Listei denumirilor de origine controlată pentru vinurile spumante, admise pentru utilizare în România, a Listei indicațiilor geografice pentru vinurile liniștite, admise pentru utilizare în România, a Listei indicațiilor geografice pentru vinurile aromatizate, admise pentru utilizare în România, a Listei mențiunilor tradiționale ale vinurilor, admise pentru utilizare în România, și a Listei denumirilor de origine controlată (DOC) pentru vinurile petiante, admise pentru utilizare în România, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 1269/ 2005 pentru aprobarea Regulilor și normelor tehnice privind producerea, controlul calității și/sau comercializarea materialului de înmulțire și plantare legumicol, altul decât semințele, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul nr. 1270/ 2005 privind aprobarea Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 2371/ 2007 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 355/2007 privind aprobarea criteriilor de încadrare, delimitării și listei unităților administrativ-teritoriale din zona montană defavorizată, cu modificările și completările ulterioare.

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 858/ 2008 privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul nr. 769/ 2009 privind aprobarea Metodologiei de înregistrare a operatorilor economici și eliberare a autorizației pentru producerea, prelucrarea și/sau comercializarea semințelor și materialului săditor

Ordinul președintelui Autorității Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul președintelui Autorității Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 40/ 2010 privind aprobarea Normei sanitare veterinare pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul nr. 82/ 2010 privind comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe, pe teritoriul României, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 150/ 2010 privind comercializarea semințelor de plante oleaginoase și pentru fibre, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 155/ 2010 privind producerea în vederea comercializării și comercializarea semințelor de plante furajere, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 59/ 2011 pentru aprobarea procedurilor privind cerințele specifice pentru producerea, certificarea și comercializarea semințelor de cereale, plante oleaginoase și pentru fibre și plante furajere în România, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 119/ 2011 pentru aprobarea sistemului unitar de identificare a stupinelor și stupilor, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 59/ 2011 pentru aprobarea procedurilor privind cerințele specifice pentru producerea, certificarea și comercializarea semințelor de cereale, plante oleaginoase și pentru fibre și plante furajere în România, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 119/ 2011 pentru aprobarea sistemului unitar de identificare a stupinelor și stupilor, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 65/ 2015 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul nr. 170/ 2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind contabilitatea în partidă simplă, cu modificările și completările ulterioare

Ordinul MADR nr 763/ 2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR), cu modificările și completările ulterioare

Ordinul nr. 2634/ 2015 privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare

Ordonanța Guvernului nr. 129/ 2000 privind formarea profesională a adulților - Republicare, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța Guvernului nr. 27/ 2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificările și completările ulterioare

Ordonanța Guvernului nr. 92/ 2003 privind Codul de procedură fiscală - Republicare, cu modificările și completările ulterioare

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/ 2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/ 2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/ sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare

Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 43/ 2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, cu modificările și completările ulterioare

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020

Programul Național de Sprijin al României în Sectorul Vitivinicol cu completările și modificările ulterioare

Programul Național Apicol 2014-2016

Programul Național Apicol 2017-2019